

Modell för ansvarsfördelning - stöd för elevens lärande och skolgång

Ålands landskapsregering, Utbildningsbyrån april 2015

	Allmänpedagogiskt stöd Elev med lindriga, tillfälliga behov av stöd. Stödet ges ofta i förebyggande syfte.	Specialpedagogiskt stöd Elev med tydligt behov av regelbundet, varierat och månfacetterat stöd för att kunna följa allmän läroplan.	Mångprofessionellt stöd Elev med stora svårigheter och som trots tidigare stöd inte klarar att följa allmän läroplan. Förutsätter beslut om anpassad läroplan, kan leda till förlängd läroplikt
Elev	Kan initiera behov av stöd	Deltar och hörs vid uppgörande av åtgärdsprogram	Deltar och hörs i uppgörande av IP
Vårdandshavare	Tar upp oron och kan initiera behov av stöd Samarbetar med skolan i frågor som rör elevens utveckling och undervisning. Stöder enligt de förutsättningar som finns	Samarbetar med skolan i frågor som rör elevens utveckling och undervisning Deltar och hörs i uppgörande av åtgärdsprogram. Stöder enligt de förutsättningar som finns	Väljer skolform Deltar och hörs i uppgörande av IP. Samarbetar med skolan i frågor som rör elevens utveckling och undervisning. Stöder enligt de förutsättningar som finns
(special)klasslärare klassföreståndare	Tar upp oro Initierar och ansvarar för diskussion om elevens skolgång och behov av stöd Samordnar stödet Differentierar undervisningen Ger stödundervisning Utvärderar åtgärdernas effekter Informerar internt/externt nätverk/familj I dialog med hemmet om stödet Initierar och koordinerar pedagogisk bedömning. Ansvarar för att eventuellt åtgärdsprogram tas fram och utvärderas.	I dialog med hemmet om ytterligare stödåtgärder. Samarbetar med övriga lärare för att stöda elevens lärande och skolgång Informerar internt/externt nätverk/familj Ansvarar för åtgärdsprogram tas fram och utvärderas.	Medverkar vid uppgörande av IP Samarbetar med övriga lärare för att stöda elevens lärande och skolgång Ansvarar för att beslutet om mångprofessionellt stöd granskas inför åk 3 samt före uppflyttning till åk 7 genom att pedagogisk utredning görs senast 30 april
Ämneslärare	Tar upp oro, initierar diskussion om elevens skolgång och behov av stöd Differentierar undervisningen Ger stödundervisning Utvärderar åtgärdernas effekter Dialog med hemmet om stödet Deltar i uppgörande av ev. åtgärdsprogram	I dialog med hemmet om ytterligare stödåtgärder Samarbetar med övriga lärare för att stöda elevens lärande och skolgång Deltar i uppgörande av åtgärdsprogram samt i utvärderingen av det.	Medverkar vid uppgörande av IP Samarbetar med övriga lärare för att stöda elevens lärande och skolgång

Speciallärare	Ansvarar för screening/utvärdering Handleder vid behov lärare, elev och vårdnadshavare Ger specialundervisning, deltid Utredare och utvärderare	Tar initiativ till pedagogisk utredning Utredare och utvärderare Deltar vid behov i uppgörande av åtg.pgm. Ger specialundervisning, deltid Utvärderare framsteg	Ansvarar för att IP tas fram Ger specialundervisning hel-deltid
Skolledare	Ansvarar för att goda och säkra arbetsrutiner upprättas Ansvarar för att personalen vid behov får stöd, handledning och fortbildning Ansvarar för ev. elevvårdstjänster Beslutar om övergång till specialpedagogiskt stöd Beställer utredningar och utlåtanden Ansvarar för uppföljning och dokumentation	Begär utredningar och underlag Beslutar om specialpedagogiskt stöd Ansvarar för rutiner, uppföljning och dokumentation Hör berörda parter Bereder och föredrar ärendet om eventuell överföring till mångprofessionellt stöd. Ansvarar för uppföljning och dokumentation	Ansvarar för hörande Begär om ev tilläggsresurser Verkställer skoldirektörens beslut
Elevvårdsgrupp (EVG)	Deltar vid behov i uppgörande och utvärdering av åtgärdsprogram Planerar ev. elevvårdstjänster Behandlar den pedagogiska bedömningen, ger rekommendation Ser till att skolledare får ta del av nödvändiga handlingar och underlag	Följer upp resultat Medverkar vid pedagogisk utredning Planerar elevvårdstjänster	Medverkar i granskningen av beslut mångprofessionellt inför åk 3 samt före uppflyttning till åk 7
Skolpsykolog	Tar vid behov upp oron Handleder vid behov	Utredare olika typer av svårigheter Ger vid behov utlåtande i samband med pedagogisk bedömning och behov av ev. specifika stödåtgärder och arrangemang Deltar i beredning av ärende om överföring till mångprofessionellt stöd	Utredare olika typer av svårigheter Ger vid behov utlåtande i samband med pedagogisk utredning och behov av ev. specifika stödåtgärder och arrangemang
Elevvårdspersonal	Tar vid behov upp oron Handleder vid behov	Ger vid behov utlåtande i samband med pedagogisk bedömning Ger vid behov stöd och handledning	Ger vid behov stöd och handledning Ger vid behov utlåtande i samband med pedagogisk utredning
Skoldirektör, bildningschef	Övervakar lagligheten Svarar för att det finns resurser, kompetens och kunskaper.	Övervakar laglighet Svarar för att det finns resurser, kompetens och kunskaper.	Beslutar om mångprofessionellt stöd Svarar för att det finns resurser, kompetens och kunskaper.

Bekymmerszonerna för den oro som **en lärare känner** för eleven, samt de nätverksinriktade arbetsmetoderna.

Denna blankett används som stöd för läraren att strukturera beskrivningen av den oro man har för en elevs lärande, skolgång och situation

Ingen oro	En viss oro	En viss oro	Orons gråzon	Orons gråzon	Stor oro	Stor oro
1	2	3	4	5	6	7
Ingen oro alls	En viss oro eller undran har funnits, stark tilltro till de egna möjligheterna.	Upprepade gånger bekymrad eller förvånad, tilltron till de egna möjligheterna är god. Tankar om behov av att sätta in mera resurser.	Bekymren växer, tilltron till de egna möjligheterna försvagade. Överväger att be om tilläggsresurser och öka kontrollen.*	Stora bekymmer; de egna resurserna håller på att ta slut. Ett klart uppfattat behov av tilläggsresurser och kontroll.	Ständiga bekymmer; barnet/den unga är i fara. De egna resurserna håller på att ta slut. Tilläggsresurser och kontroll måste sättas in genast.	Mycket stora bekymmer; barnet/den unga i omedelbar fara. De egna resurserna har tagit slut. Omedelbar förändring av situationen krävs.
Stödet från hemmet och kolleger fungerar. Man behöver inte ens tänka på det. Den egna verksamheten passar väl in i helheten.	Oron kan minska genom egna handlingar. Förutsägelse: saker och ting ställs till rätta inom ramen för det egna arbetet. Inget behov av att aktivera nätverk i detta skede. Däremot gärna kontakt med hemmet och stödsamtal med kolleger.		Bekymren minskar inte genom egna handlingar. Förutsägelse: om man fortsätter som förr kommer man att stå inför stora svårigheter. Osäkerhet: hur tänker de andra och vad gör de? Samarbetsförsöken ger inte önskat resultat. Behov av nätverkssamarbete, både inom elevvårdsgruppen och med hemmet: hur koordinera och planera och genomföra samarbetet?		Bekymren försvinner inte förrän barnet/den unga är i säkerhet. Förutsägelse: svårigheterna kan inte lösas enbart inom ramen för det egna arbetet. Man behöver klara och målinriktade åtgärder och befogenheter. Behov av mångprofessionellt nätverkssamarbete inom elevvårdsgruppen och över sektorsgränserna: hur kan man snabbt få igång ett samarbete som klarar en krissituation och ger trygghet och psykologisk kontinuitet?	

* kontroll = behärska situationen bättre genom att t.ex. begränsa ett oönskat beteende

Källa: Ta upp oron (Eriksson och Arnkil, Stakes 2008)

Kartläggning vad som gjorts inom det allmänpedagogiska stödet

Ålands landskapsregering, Utbildningsbyrån april 2015

Basinformation

Elev	
Födelseid	
Klass	
Skola kontaktuppgifter	
Kontaktperson	
Vårdnadshavare 1 kontaktuppgifter	
Vårdnadshavare 2 kontaktuppgifter	

I klassrummet

- Arbetsplats, placering
- Möbler
- Hjälpmedel
- Digitala verktyg
- Begränsning av störande inslag
- Anpassat ljud/ljus
- Byte av grupp
- Vid behov oftare pauser, alternativt längre arbetspass
- Varierande arbetsätt och metoder (kontinuitet och rutiner för de som behöver det)

I skolarbetet och undervisningen

- Personligt och tydligt schema (struktur, bilder etc.)
- God framförhållning kring förändringar som påverkar skoldagen
- Tydlig, gemensam överenskommelse om syfte och mål
- Elevcentrerat arbetsätt, möjlighet att välja arbetsätt och att vara delaktig
- Utökade insatser med fokus på en för eleven anpassad och lämplig studieteknik som beaktar individuell lärostil
- Mera handledning
- Uppdelning av arbetsuppgift i delmoment
- Goda rutiner för läxor (kalender, repetera/påminna, hjälp att få med rätt material, anpassa, läxhjälp etc.)
- Anpassat undervisningsmaterial, vid behov (åhörar-)kopior, ljudböcker, filmer, stödmaterial etc.
- Hjälp med att hålla ordning och strukturera
- Anpassade arbetsuppgifter och läxor (omfattning och tid)
- Läxstöd
- Vid behov mera tid för prov och andra kunskapsmätningar
- Alternativa och anpassade sätt att redovisa kunskaper (muntligt, projektarbete, portfolio, digitalt, instuderingsfrågor, överskådliga sammanfattningar, tabeller och bilder etc.)
- Förstärkning av positivt beteende
- Återkoppling, tydlig och tillräckligt ofta
- Belöningssystem för att stärka önskat beteende

- Oftare uppföljning och utvärdering
- Stödundervisning
- Specialundervisning deltid

I samarbetet

- Goda och tydliga rutiner att informera hemmet (helst telefonkontakt, undvik fokus på enbart negativa händelser)
- Vid behov oftare utvecklingssamtal och uppföljningar
- Tydlig ansvarsfördelning och tydliga handlingsdirektiv
- Goda och tydliga rutiner att informera interna/externa nätverk
- Begränsat antal kontaktpersoner, vid behov en person med koordinerande funktion
- Formulera gemensamma och tydliga mål, delmål och regler tillsammans med vårdnadshavare och elev
- Sociala berättelser för att bearbeta och lösa eventuella konflikter
- Stöd och handledning till familjen
- Stöd, handledning och fortbildning till lärare
- Tydlig och kommunicerad strategi i kollegiet kring inkludering

Skolans arkiveringsanvisningar: (var och för hur lång tid)

Mall för pedagogisk bedömning – underlag för beslut

Ålands landskapsregering, Utbildningsbyrån april 2015

Allmänpedagogiskt stöd ↔ specialpedagogiskt stöd**Basinformation**

Elev	
Födelseid	
Klass	
Skola kontaktuppgifter	
Kontaktperson	
Vårdnadshavare 1 kontaktuppgifter	
Vårdnadshavare 2 kontaktuppgifter	

Pedagogisk bedömning

Datum, ansvarig lärare
Beskrivning av elevens situation, lärande och skolgång som helhet (inläring, socialt, allmänt mående etc.)
Allmänpedagogiskt stöd som getts eleven samt utvärdering hur det påverkat lärande och skolgång (ämnesvis, områdesvis, bilaga 5)
Bedömning av vilka eventuella stödfunktioner eleven kan behöva (pedagogiska lösningar, elev-och hälsovård etc.)

Andra utredningar	Specialpedagogisk: Psykologisk: Medicinsk: Övriga:
Åtgärdsprogram	Uppgjort datum, ska göras senast

Kontakt, information	Kontakt med vårdnadshavare och elev (vem, när?) Kontakt med skolans elevvårdsgrupp (när?) Kontakt med övriga berörda (vilka, när?)
Övrigt	

Behandling i yrkesövergripande elevvårdsgrupp (EVG)

Datum	
Deltagare	
EVG:s rekommendation	
Övrigt	
Underskrift (förtydligande)	

Höranden

Vårdnadshavare	Namn, datum och hur (nätverksmöte, telefon, per post)
Elev	Datum och hur
Övriga sakkunniga	Namn, datum och hur (nätverksmöte, telefon, per post)

Skolledarens beslut

Beslut § Datum	(Det allmänna stödet fortsätter, eleven behöver specialpedagogiskt stöd, det specialpedagogiska stödet fortsätter, annat)
Underskrift (förtydligande)	
Delgivning	(Till vem, datum och hur)

Skolans arkiveringsanvisningar: (var och för hur lång tid)

Mall för åtgärdsprogram

Ålands ladskapsregering, Utbildningsbyrån april 2015

Gäller specialpedagogiskt stöd/allmänpedagogiskt stöd (obehövt stryks)**Basinformation**

Elev	
Födelseid	
Klass	
Skola kontaktuppgifter	
Kontaktperson	
Vårdnadshavare 1 kontaktuppgifter	
Vårdnadshavare 2 kontaktuppgifter	

Datum då pedagogisk bedömning gjorts i EVG	
Skola (om annan)	
Datum för åtgärds- program	
Ansvarig(a) lärare för åtgärds-programmet	
Övriga som deltagit	
Kort beskrivning av tidigare samarbete med skola, elev och vårdnadshavare (datum)	
Övrigt	

Följande ska beaktas då stödet för elevens lärande och skolgång ordnas

Beskrivning av elevens förutsättningar och behov för eget lärande och skolgång
Individuella mål för elevens lärande och skolgång
Särskilt prioriterade områden och ämnen (delar och helheter)
Pedagogiska lösningar (t.ex. flexibla grupparrangemang och undervisningsmetoder, studiestrategier, arbetssätt, kommunikation, hjälpmedel, läromedel, stödperson etc.)
Lösningar som rör den fysiska, psykiska och/eller sociala lärmiljön samt elev- och hälsovård eller övrigt.
Beskrivning av hur det yrkeövergripande arbetet ska göras samt de berördas respektive ansvarsområden
Beskrivning av samarbetet mellan elev och vårdnadshavare (eller annan resursperson) och det stöd det finns förutsättningar att bistå med
Uppföljning/bedömning av framsteg; de sätt eleven bäst kan visa sitt kunnande, principer och tidpunkt för bedömning och elevens egen värdering
Övrigt

Handlingar som beaktats vid uppgörandet av denna plan

Typ av handling	Ja	Nej
Åtgärdsprogram från förundervisningen (daterad)		
Åtgärdsprogram (skola, daterad)		
Pedagogisk bedömning (daterad)		
Habiliteringsplan (daterad)		
Övrigt, vad (daterat)		

Granskning, utvärdering och revidering av planen

Åtgärdsprogrammet ska nästa gång granskas (datum) Vid granskningen bör följande delta (namn)
Vid granskningen deltog (namn)
Noterade framsteg för målen som ställts upp i denna plan (se sid 2)
Bedömning av hur vidtagna och tidigare överenskomna arrangemang och stödåtgärder har fungerat
Övrigt

Höranden

Vårdnads-havare	Namn, datum och hur (nätverksmöte, telefon, per post)
Elev	Datum och hur

Skolans arkiveringsanvisningar: (var och för hur lång tid)

Mall för pedagogisk utredning – underlag för beslut

Ålands landskapsregering, Utbildningsbyrån april 2015

Specialpedagogiskt stöd ↔ mångprofessionellt stöd

Basinformation

Elev	
Födelseid	
Klass	
Skola kontaktuppgifter	
Kontaktperson	
Vårdnadshavare 1 kontaktuppgifter	
Vårdnadshavare 2 kontaktuppgifter	

Datum	dd.mm.åååå
Personer som deltagit i uppgörandet av denna utredning	Namn och titel på den/de som skolan gett i uppdrag att sammanställa utredningen
Utvärdering av framsteg	Namn och titel på den/de lärare som bedömt elevens framsteg
Uppgifter om: - tidigare stöd - samarbetet kring stödet - elevens helhetssituation	Namn och titel på den/de lärare som sammanställt uppgifterna
Uppgifter om hörande	Utredning om hörande av elev och vårdnadshavare, datum och kontaktperson

Uppgifter om handlingar som ligger till grund för denna utredning

Pedagogisk bedömning	Datum
Åtgärdsprogram	Datum
Tidigare gjord pedagogisk utredning	Ifall eleven tidigare haft mångprofessionellt stöd, datum
Individuell plan IP	Ifall eleven tidigare haft mångprofessionellt stöd, datum
Habiliteringsplan	Datum
Annat	Beskrivning av vad, datum

Pedagogisk utredning

Elevens lärande och skolgång som helhet	
Det specialpedagogiska stödet	Beskrivning och utvärdering av stödet som getts och resultatet av detta, datum för beslut
Elevens förutsättningar	Beskrivning av vilka förutsättningar eleven har för sitt lärande och sin skolgång
Elevens behov	Beskrivning av vilka specifika behov eleven har för sitt lärande och sin skolgång
Stödfunktioner	Beskrivning av det framtida stöd som kan behövas t.ex. pedagogiska lösningar, lärmiljö och elev- och hälsovårdstjänster
Lärokurser	Bedömning samt motivering varför anpassad lärokurs behövs och i vilka ämnen
Hörande	Beskrivning av vad som framkommit vid hörande av elev och vårdnadshavare

Sammanfattande bedömning

Eleven behöver/behöver inte särskilt stöd (det obehövliga alternativet stryks)
Motivering

Skoldirektörens/bildningschefens beslut

Föredragande	Skolledarens namn och datum
Beslut, datum, §	(Eleven överförs till mångprofessionellt stöd, det specialpedagogiska stödet fortsätter, annat)
Underskrift (förtydligande)	
Delgivning	(Till vem, datum, hur samt uppgifter om besvärinstruktion)

Arkiveringsanvisningar: (var och för hur lång tid)

Mall för individuell plan (IP)

Ålands ladskapsregering, Utbildningsbyrån maj 2015

Gäller mångprofessionellt stöd**Basinformation**

Elev	
Födelseid	
Klass	
Skola kontaktuppgifter	
Kontaktperson	
Vårdnadshavare 1 kontaktuppgifter	
Vårdnadshavare 2 kontaktuppgifter	

Beslut om mångprofessionellt stöd	Datum, § och beslutsfattare
Skola (om annan)	
Läroplikt	Inledd datum, allmän/förlängd
Övrigt	

Uppgörande av den individuella planen (IP)

Denna IP har gjorts, datum
För uppgörandet har (namn, titel) ansvarat
I uppgörandet deltog även (namn, titel)
Kort beskrivning av samarbetet med elev och vårdnadshavare
Övrigt

Följande ska beaktas då det mångprofessionella stödet för elevens lärande och skolgång ordnas

Elevers förutsättningar (ej personliga egenskaper), styrkor och utvecklingsbehov
Allmänna mål (långsiktiga, t.ex. nästa stadiövergång) för elevens lärande och skolgång
Specifika mål (närliggande, t.ex. nästa granskning, utv.samtal)
Uppgifter om ämnen som läses enligt allmän lärokurs samt valfria ämnen
Särskilt prioriterade områden i de ämnen som eleven läser enligt allmän lärokurs
Ämnen som läses enligt anpassad lärokurs, mål, centralt innehåll, timplan, samt principer för uppföljning och utvärdering
Beskrivning av elevens behov av stöd för inläring och skolgång
Beskrivning av hur undervisningen ordnas (resurser, undervisningsgrupp, arbetssätt, material, hjälpmedel etc.)
Beskrivning av samarbetet mellan elev och vårdnadshavare (eller annan resursperson) och det stöd det finns förutsättningar att hemmet att bistå med
Övrigt

Handlingar som beaktats vid uppgörandet av denna plan

Typ av handling	Ja	Nej
Åtgärdsprogram (skola, daterad)		
Pedagogisk utredning (daterad)		
Habiliteringsplan (daterad)		
Tidigare IP(daterad)		
Utlåtande av sakkunnig (namn, titel och datum)		
Annat		

Granskning, utvärdering och revidering av denna IP

Denna IP ska granskas nästa gång (datum) Vid granskningen bör följande delta (namn)
Vid granskningen deltog (namn)
Redogörelse om hur berörda uppfattar elevens framsteg
Bedömning av hur vidtagna och tidigare överenskomna arrangemang och stödåtgärder har fungerat
Övrigt

Höranden vid uppgörande och granskning

Vårdnads- havare	Namn, datum, underskrift
Elev	Datum, underskrift

Skolans arkiveringsanvisningar: (var och för hur lång tid)

Exempel på differentiering för både svaga och högpresterande elever

Ålands landskapsregering, Utbildningsbyrån april 2015

I klassrummet

- Arbetsplats, placering
- Möbler
- Hjälpmedel
- Digitala verktyg
- Begränsning av störande inslag
- Anpassat ljud/ljus
- Byte av grupp
- Vid behov oftare pauser, alternativt längre arbetspass
- Varierande arbetssätt och metoder (kontinuitet och rutiner för de som behöver det)

I skolarbetet och undervisningen

- Personligt och tydligt schema (struktur, bilder etc.)
- God framförhållning kring förändringar som påverkar skoldagen
- Tydlig, gemensam överenskommelse om syfte och mål
- Elevcentrerat arbetssätt, möjlighet att välja arbetssätt och att vara delaktig
- Utökade insatser med fokus på en för eleven anpassad och lämplig studieteknik som beaktar individuell lärostil
- Uppdelning av arbetsuppgift i delmoment
- Goda rutiner för läxor (kalender, repetera/påminna, hjälp att få med rätt material, anpassa, läxhjälp etc.)
- Anpassat undervisningsmaterial, vid behov (åhörar)kopior, ljudböcker, filmer, stödmaterial etc.
- Hjälp med att hålla ordning och strukturera
- Anpassade arbetsuppgifter (omfattning och tid)
- Vid behov mera tid för prov och andra kunskapsmätningar
- Alternativa och anpassade sätt att redovisa kunskaper (muntligt, projektarbete, portfolio, digitalt, instuderingsfrågor, överskådliga sammanfattningar, tabeller och bilder etc.)
- Förstärkning av positivt beteende
- Återkoppling, tydlig och tillräckligt ofta
- Belöningsystem
- Oftare uppföljning och utvärdering

I samarbetet

- Goda och tydliga rutiner att informera hemmet (helst telefonkontakt, undvik fokus på enbart negativa händelser)
- Vid behov oftare utvecklingssamtal och uppföljningar
- Tydlig ansvarsfördelning och tydliga handlingsdirektiv
- Goda och tydliga rutiner att informera interna/externa nätverk
- Begränsat antal kontaktpersoner, vid behov en person med koordinerande funktion
- Formulera gemensamma och tydliga mål, delmål och regler med vårdnadshavare och elev
- Sociala berättelser för att bearbeta och lösa eventuella konflikter
- Stöd och handledning till familjen
- Stöd, handledning och fortbildning till lärare
- Tydlig och kommunicerad strategi i kollegiet kring inkludering

Exempel på stödåtgärder på de olika nivåerna

Ålands landskapsregering, utbildningsbyrån april 2015

Allmänpedagogiskt stöd	Specialpedagogiskt stöd	Mångprofessionellt stöd
<p>Differentiering baserad på elevens behov och förutsättningar (se bilaga x)</p> <p>Stödundervisning (även förebyggande)</p> <p>Stöd för läsläsning</p> <p>Flexibla grupparrangemang (t.ex. tillfällig undervisning i smågrupp)</p> <p>Flexibla undervisningsarrangemang</p> <p>Konsultations- och stödtjänster för undervisande lärare</p> <p>Mångsidig undervisning, vid behov med stöd av hjälpmedel</p> <p>Stöd av elev- och hälsovård</p> <p>Tillfälligt stöd av resurspersoner</p> <p>Kompanjonlärare</p> <p>Specialundervisning på deltid</p> <p>Utökad samarbete mellan hem och skola</p> <p>Konsultations- och stödtjänster för elev och familj</p> <p>Eventuellt åtgärdsprogram</p> <p>Utvärdering genom pedagogisk bedömning</p>	<p>Tillägg till stöd från föregående nivå: (stödförmer som inte gett önskad effekt avslutas)</p> <p>Specialundervisning deltid/heltid</p> <p>Utökad tid i smågrupp</p> <p>Utökad stöd av resursperson/assistent</p> <p>Utökad stöd av elev- och hälsovård</p> <p>Individanpassade och mångsidiga hjälpmedel</p> <p>Intensifierat samarbete mellan hem och skola</p> <p>Undervisning enligt särskilt prioriterade områden</p> <p>Utökad stöd från aktörer utanför skolan</p> <p>Tolktjänster</p> <p>Terapitjänster</p> <p>Åtgärdsprogram</p> <p>Utvärdering genom pedagogisk utredning</p>	<p>Tillägg till stöd från föregående nivå: (stödförmer som inte gett önskad effekt avslutas)</p> <p>Intensivt nätverkssamarbete</p> <p>Habiliterande stöd och insatser</p> <p>Specialundervisning heltid</p> <p>Smågruppsundervisning/enskild undervisning</p> <p>Anpassade lärokurser</p> <p>Förlängd läroplikt</p> <p>Individuell plan (IP)</p>